

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(I)/2018]**

**Έργο «Έκθεση Πληροφοριών για τη δημιουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος
0,650MWp, με αρ. φακ. ΛΕΥ/01935/2023, στην κοινότητα Ψημολόφου, της επαρχίας
Λευκωσίας».**

1. Εισαγωγή

Η Έκθεση Πληροφοριών για το Έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως Λευκωσίας (αρ. φακ. ΛΕΥ/01935/2023 και ημερομηνία 21/12/2023), για αξιολόγηση.

Με βάση την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23, ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου εκ μέρους του κύριου του έργου σύμφωνα με το Έντυπο Πληροφοριών

Σκοπός του κύριου του έργου είναι η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), προγραμματίζοντας την κατασκευή και λειτουργία Μονάδας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η οποία θα αποτελείται από Φωτοβολταϊκό Σύστημα ισχύος 0.65 MW.

Το Φωτοβολταϊκό πάρκο, θα αποτελείται από 1203 Φ/Β πλαίσια τύπου Luxor Solar Bifacial LX-540M/182-144+ μέγιστης ισχύος εξόδου $P_{max} = 540Wp$ τα οποία θα εδράζονται πάνω σε ειδικές μεταλλικές βάσεις γαλβανισμένου χάλυβα, οι οποίες και θα έχουν τη δυνατότητα να μεταβάλλουν χειροκίνητα την κλίση τους αναλόγως της εποχής. Όλες οι σειρές των Φ/Β πλαισίων θα αποτελούνται από διπλές σειρές σε όρθια διάταξη.

Η αναμενόμενη παραγωγή του Φωτοβολταϊκού πάρκου για τα πρώτα τουλάχιστον 10 έτη λειτουργίας του αναμένεται να είναι περίπου στις 1.12 GWh/έτος κατά μέσο όρο.

Το Φωτοβολταϊκό Πάρκο, προτείνεται να κατασκευαστεί εντός τεμαχίου ιδιωτικής γης με αριθμό 469 (Φ/Σχ.: 30/44W2) και Τμήμα 4 στην τοποθεσία «ΒΡΥΣΙΑ» στην Κοινότητα Ψημολόφου, της Επαρχίας Λευκωσίας. Το υπό μελέτη τεμάχιο εμπίπτει εντός της ζώνης Δ1, Κτηνοτροφική Ζώνη στην οποία επιτρέπεται η ανέγερση υποστατικών για μαζική εκτροφή ζώων και πτηνών εξαιρουμένων των χοίρων.

Για την κατασκευή του προτεινόμενου έργου θα ακολουθηθεί η παρακάτω τυπική διαδικασία:

- Χωματοουργικά Έργα διαμόρφωσης του χώρου,
- Τοποθέτηση των βάσεων και των στηρίξεων,
- Τοποθέτηση των φωτοβολταϊκών πλαισίων,
- Εγκατάσταση ηλεκτρικών εγκαταστάσεων,
- Έλεγχος λειτουργίας και δοκιμών αποδοχής του έργου,
- Σύνδεση με το εθνικό ηλεκτρικό δίκτυο.

Το έργο υπολογίζεται να ολοκληρωθεί εντός οκτώ (8) μηνών από την ημερομηνία έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών. Για τις ανάγκες του έργου θα χρησιμοποιηθούν 1203 φωτοβολταϊκά πλαίσια. Επιπλέον, στο τεμάχιο θα τοποθετηθεί δωμάτιο παραγωγού και υποσταθμός της Α.Η.Κ.. Για λόγους προστασίας του έργου από τρίτους θα χρησιμοποιηθεί περίφραξη μήκους 447μ.. Το συνολικό εμβαδό που θα καταλαμβάνει το προτεινόμενο έργο ανέρχεται στα 5388 τ.μ. από τα 10958 τ.μ. που καταλαμβάνει το τεμάχιο (49%).

Κατά το στάδιο κατασκευής θα γίνουν εκσκαφές και επιχωματώσεις και ακολούθως συμπίεση του εδάφους. Η μέθοδος των χωματοουργικών εργασιών που εφαρμόζεται προβλέπει την επαναχρησιμοποίηση των εκσκαφέντων χωμάτων κατά την επιχωμάτωση, έτσι ώστε να μην απομακρύνονται ποσότητες χώματος από το τεμάχιο ή να χρειάζονται επιπρόσθετες ποσότητες για να καλυφθούν οι ανάγκες της επιχωμάτωσης. Ακολούθως, θα γίνει η πασσαλόμπτυξη των βάσεων των φωτοβολταϊκών πλαισίων.

Στην Ευρύτερη Περιοχή Μελέτης παρατηρούνται καλλιεργήσιμες ή εγκαταλελειμμένες γεωργικές εκτάσεις γης, γεωργικά υποστατικά (αγροικίες, αποθήκες/στέγαστρα κτλ.), κτηνοτροφικά υποστατικά (αποθήκη σανού, μάντρες ζώων σε χρήση ή εγκαταλελειμμένες κτλ.), αγροκτήματα, παράνομες χωματερές, υαλοτεχνική επιχείρηση και συνεργείο αυτοκινήτων.

Κατά τη διεξαγωγή των επιτόπιων επισκέψεων δεν εντοπίστηκαν αγωγοί ή διατρήσεις/γεωτρήσεις εντός της Άμεσης Περιοχή Μελέτης και δεν υπάρχει διέλευση οποιουδήποτε εγγεγραμμένου υδατορέματος εντός του υπό μελέτη τεμαχίου.

Στον περιβάλλοντα χώρο όπου θα εγκατασταθεί το φωτοβολταϊκό πάρκο δεν υπάρχουν αρχαιολογικά ευρήματα.

Η ευρύτερη περιοχή μελέτης δεν είναι ευπρόσβλητη σε νιτρικά άλατα, ωστόσο παρατηρείται τοπική υπέρβαση νιτρικών ιόντων (NO_3^-), λόγω αλόγιστης χρήσης λιπασμάτων στην περιοχή.

3. Περιγραφή των πιθανών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με τον κύριο του έργου

Στάδιο κατασκευής:

3.1 Βιοποικιλότητα: Κατά τις επιτόπιες επισκέψεις εντοπίστηκαν τέσσερα (4) άτομα είδους παλλούρας (*Zizyrhus lotus*). Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του Περί Δασών Νόμου (Ν. 25(1)/2012) και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών, οι παλλούρες εμπίπτουν στο Παράρτημα Ι αυτού, που περιλαμβάνει τα είδη που χρειάζεται να πληρούν

συγκεκριμένες προϋποθέσεις έτσι ώστε να επιτραπεί η εκρίζωση ή η αποκοπή τους. Συνεπώς, εφόσον εγκριθεί το παρών έργο, θα απαιτηθεί να εκδοθεί σχετική άδεια από το Τμήμα Δασών, για αποκοπή τους. Η πανίδα της ευρύτερης περιοχής αναμένεται να επηρεαστεί περιοδικά αλλά μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής δεν αναμένεται να παρουσιαστεί οποιοδήποτε πρόβλημα.

3.2 Σφράγιση του εδάφους: Η μέθοδος των χωματοουργικών εργασιών προβλέπει τη χρησιμοποίηση των χωμάτων που θα προκύψουν από την εκσκαφή στην επιχωμάτωση έτσι ώστε να μην απομακρύνονται ποσότητες χώματος από το τεμάχιο. Θα απαιτηθούν πρόσθετες ποσότητες χώματος, 3287 κ.μ. ώστε να καλυφθούν οι εν λόγω ανάγκες. Επιπλέον, η συνολική έκταση που υπολογίζεται να σφραγιστεί ανέρχεται στα 35,45 τ. μ..

3.3 Αέριοι Ρύποι: Κατά το στάδιο κατασκευής αναμένεται να υπάρξουν αέριοι ρύποι λόγω μετακίνησης των οχημάτων.

3.4 Στερεά Απόβλητα: Δεν αναμένεται να υπάρξουν οποιαδήποτε αδρανή υλικά ή επικίνδυνα απόβλητα κατά το στάδιο κατασκευής. Τα στερεά απόβλητα που θα παραχθούν αφορούν ανακυκλώσιμα υλικά (χαρτί, χαρτί και πλαστικό περιτυλίγματος και παλέτες) για τα οποία η εταιρεία συνεργάζεται με αδειοδοτημένο φορέα (GERMANTEC W&D LTD) διαχείρισης ανακυκλώσιμων υλικών ο οποίος και θα παραλαμβάνει τις όποιες ποσότητες προκύπτουν.

3.5 Υγρά Απόβλητα: Κατά τη φάση της κατασκευής, τα επικίνδυνα υγρά απόβλητα θα προκύπτουν από πιθανές διαρροές λαδιών και υγρών καυσίμων από τα μηχανήματα και τα οχήματα για τα οποία έχει ετοιμαστεί σχετικό σχέδιο ασφάλειας και υγείας για αποτροπή τους. Επιπρόσθετα, για τα υγρά απόβλητα που θα προέρχονται από τους εργαζόμενους η εταιρεία έχει έρθει σε συμφωνία με την εταιρεία Greson easy loo η οποία είναι αδειοδοτημένος φορέας διαχείρισης αποβλήτων για την προμήθεια χημικών τουαλετών.

3.6 Οσμές: Κατά το στάδιο κατασκευής δε θα δημιουργηθούν δυσάρεστες οσμές.

3.7 Θόρυβος: Οι πηγές έντασης και θορύβου που θα προκληθούν κατά το στάδιο κατασκευής, σύμφωνα με τα τεχνικά εγχειρίδια των οχημάτων και των μηχανημάτων που θα χρησιμοποιηθούν στο συγκεκριμένο έργο, δεν αναμένεται να ξεπερνούν τα 110 dB και αυτό θα αφορά τις εκσκαφές, επιχωματώσεις, διαμόρφωση χώρου και κυρίως τις εργασίες πασαλόμπηξης οι οποίες δεν θα υπερβαίνουν στο σύνολο τους τις 10 ημέρες.

Στάδιο λειτουργίας:

3.8 Βιοποικιλότητα: Κατά τη λειτουργία του έργου, δεν αναμένεται να υπάρξουν επιπτώσεις στο βιολογικό περιβάλλον της περιοχής μελέτης από την παρουσία του φωτοβολταϊκού πάρκου.

3.9 Σφράγιση του εδάφους: Το προτεινόμενο έργο δεν αναμένεται να προκαλέσει σφράγιση του εδάφους.

3.10 Αέριοι Ρύποι: Κατά το στάδιο λειτουργίας δεν αναμένεται οποιαδήποτε έκλυση αέριων ρύπων.

3.11 Στερεά Απόβλητα: Σε περίπτωση φθοράς ή καταστροφής πλαισίου η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στην PV Recycle Cyprus και θα μεριμνήσει για την ανακύκλωση των πλαισίων.

3.12 Υγρά Απόβλητα: Κατά το στάδιο λειτουργίας δεν αναμένονται οποιεσδήποτε ποσότητες υγρών αποβλήτων.

3.13 Οσμές: Κατά το στάδιο λειτουργίας δε θα δημιουργούνται οποιεσδήποτε δυσάρεστες οσμές.

3.14 Θόρυβος: Δεν αναμένεται να υπάρξουν οποιεσδήποτε πηγές θορύβου ή δονήσεων.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με τον κύριο του έργου

Τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων τα οποία προτείνονται στο έντυπο πληροφοριών είναι τα εξής:

Στάδιο κατασκευής:

- Σωστός προγραμματισμός των μετακινήσεων από και προς τον χώρο του εργοταξίου.
- Επίβλεψη των κατασκευαστικών εργασιών για την αποφυγή ατυχημάτων.
- Περιορισμός των διακινήσεων διαμέσου οικιστικής περιοχής κατά τις ώρες κοινής ησυχίας για την αποφυγή παραγωγής θορύβου και οχλήσεων.
- Αποφυγή δρομολογίων σε ώρες αιχμής της οδικής κυκλοφορίας.
- Αποφυγή της άσκοπης επέκτασης του εργοταξίου, η οποία θα έχει σαν συνέπεια την αλόγιστη απομάκρυνση της ευρύτερης βλάστησης.
- Προσωρινή αποθήκευση των στερεών αποβλήτων που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και των πρώτων υλών που θα χρησιμοποιηθούν σε χώρο εντός των ορίων του τεμαχίου και σε σημεία τα οποία δεν θα δημιουργήσουν οποιαδήποτε όχληση.

Στάδιο λειτουργίας:

- Αποφυγή της χρήσης καθαριστικών φαρμάκων για τον καθαρισμό των πλαισίων.
- Περιμετρική φύτευση με θαμνώδη και χαμηλή δενδρώδη βλάστηση.
- Εγκατάσταση πυροσβεστικής φωλιάς στον χώρο του φωτοβολταϊκού πάρκου.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι η εν λόγω αίτηση δε βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου Natura 2000.

6. Διαβουλεύσεις

Στα πλαίσια αξιολόγησης του έργου από την Περιβαλλοντική Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ότι το προτεινόμενο έργο Εμπίπτει σε πολεοδομική Δ1, Κτηνοτροφική Ζώνη, δεν κρίθηκε αναγκαία η διαβούλευση με οποιοδήποτε Τμήμα / Υπηρεσία / Τοπική Αρχή για απόψεις.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, τις απόψεις των εμπλεκόμενων κρατικών Τμημάτων και την επιτόπια επίσκεψη. Η Περιβαλλοντική Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους/προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων που επισυνάπτεται.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

1. Χαρακτηριστικά του έργου: Το προτεινόμενο Έργο αφορά κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού Πάρκου στην κοινότητα Ψημολόφου, στην επαρχία Λευκωσίας.
2. Τοποθεσία του έργου: Το Έργο χωροθετείται σε Πολεοδομική Ζώνη Δ1, Κτηνοτροφική Ζώνη στην οποία επιτρέπεται η ανέγερση υποστατικών για μαζική εκτροφή ζώων και πτηνών εξαιρουμένων των χοίρων, στο τεμάχιο 469 (Φ/Σχ 30/44W2, τμήμα 4), στην κοινότητα Ψημολόφου.
3. Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Οι επιπτώσεις από τη λειτουργία του έργου δεν είναι περιβαλλοντικά σημαντικές.

Χρυστάλλα Καρακούσιη,
για Αν. Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
22 Ιανουαρίου, 2024
Αρ. Φακ. 02.10.011.005.001.001

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«Έκθεση Πληροφοριών για τη δημιουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 0,650MWp, με αρ.φак. ΛΕΥ/01935/2023 , στην κοινότητα Ψημολόφου, της επαρχίας Λευκωσίας»

ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Α) Γενικοί Όροι

1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο, το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι υποχρεωτικοί από τον κύριο του έργου χωρίς την απαίτηση οποιασδήποτε αποζημίωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία.
4. Όλες οι εργασίες κατεδάφισης, ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
5. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 έως 2013.
6. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
7. Κατά τη διάρκεια της κατεδάφισης, κατασκευής και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και στα νερά.
8. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στον χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή.
9. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.
10. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας από όπου να επηρεάζεται το περιβάλλον.

11. Να ετοιμαστεί κατάλληλο πρόγραμμα για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Αιτιολογημένης Διαπίστωσης κατά το στάδιο κατεδάφισης, κατασκευής και λειτουργίας του έργου.
12. Οι τεχνικές προδιαγραφές για την εγκατάσταση του έργου να είναι σύμφωνες με τον οδηγό «Κατευθυντήριων γραμμών για τη διπλή χρήση γεωργικής γης με καλλιέργεια και φωτοβολταϊκά πλαίσια» του Τμήματος Γεωργίας.
13. Σε περίπτωση οποιασδήποτε αλλαγής στο έργο π.χ. επέκταση, κατεδάφιση, αποξήλωση κ.λπ. και πριν την έναρξη οποιωνδήποτε εργασιών να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος με σκοπό τη διερεύνηση εάν οι εργασίες που επίκεινται να διεκπεραιωθούν εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2021.

B) Όροι κατά την κατασκευή του έργου

14. Το εργοτάξιο να περιφραχθεί. Τα μπάζα, τα οικοδομικά υλικά, τα μηχανήματα κ.λπ., να τοποθετούνται σε καθορισμένα σημεία εντός του περιφραγμένου χώρου του εργοταξίου για την ασφάλεια των κατοίκων της περιοχής.
15. Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο χωρίς τη διάνοιξη ή βελτίωση οποιουδήποτε άλλου δρόμου.
16. Να γίνει η λιγότερη επέμβαση στον χώρο και οι εκχερσώσεις και οι επιχωματώσεις θα περιοριστούν στις απολύτως αναγκαίες.
17. Να χρησιμοποιηθεί η μέθοδος της πασσαλόμπτυξης, η οποία να διασφαλίζει τη μικρότερη δυνατή επιφάνεια των τσιμεντένιων βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών πλαισίων.
18. Η επιλογή των υλικών στήριξης των πλαισίων να είναι τέτοια ώστε να αποφεύγονται τα διαβρωτικά υλικά.
19. Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια που θα χρησιμοποιηθούν να έχουν ειδική επικάλυψη, ώστε να αποφεύγεται πιθανή διαφυγή νανοσωματιδίων στο περιβάλλον, λόγω διάβρωσης.
20. Να γίνεται τακτική συντήρηση και έλεγχος των μηχανημάτων και οχημάτων, ώστε να αποφεύγεται ατελής καύση και αυξημένες εκπομπές αέριων ρύπων.
21. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης και συγκεκριμένα:
  - Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά τα οποία θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα.
  - Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.

- Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 km/ώρα) στους χωμάτινους δρόμους.
- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορητών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- Αποφυγή διεξαγωγής χωματουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια δυνατών ανέμων και για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια, οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων.
- Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
- Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων/αποσπάσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια, οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων.
- Κανένα όχημα μεταφοράς ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να μην περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
- Οι εξατμίσεις όλων των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος.

22. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

- Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
- Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου.
- Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών, χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπτετασμάτων όπου είναι δυνατόν.
- Σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
- Τήρηση του ωραρίου εργασίας. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας και όχι Σαββατοκύριακο ή αργίες, για να μην ενοχλούνται περίοικοι.

23. Κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα στερεά απόβλητα που θα προκύπτουν πρέπει, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και στα νερά.
24. Οι ρύποι που εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμοι του 2010 έως 2020 και οι σχετικοί Κανονισμοί Κ.Δ.Π 327/ 2010 και 37/2017.
25. Να γίνεται τακτική συντήρηση και έλεγχος των μηχανημάτων και οχημάτων, ώστε να αποφεύγεται ατελής καύση και αυξημένες εκπομπές αέριων ρύπων.
26. Ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων και γενικά να μεριμνήσει για την καθαριότητα του.

Γ) Όροι κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου

27. Απαγορεύεται η είσοδος στην εγκατάσταση σε οποιοδήποτε μη εξουσιοδοτημένο άτομο ώστε να διασφαλίζεται η παρεμπόδιση ελεύθερης πρόσβασης σε αυτόν.
28. Να ελέγχεται τακτικά η καλή λειτουργική κατάσταση του έργου. Ο κύριος του έργου να επιλαμβάνεται αμέσως των βλαβών, ιδίως όταν προκύπτει ρύπανση του περιβάλλοντος. Στις περιπτώσεις αυτές να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος.
29. Κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα στερεά απόβλητα που θα προκύπτουν πρέπει, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και στα νερά.
30. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που ενδέχεται να προκύπτουν, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2022 και να ακολουθούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμών του 2015 (Κ.Δ.Π. 73/2015).
31. Να αποφεύγεται η χρήση μη βιοδιασπώμενων χημικών καθαριστικών για τα φωτοβολταϊκά πλαίσια.
32. Εφόσον γίνεται υγρός καθαρισμός των φωτοβολταϊκών πλαισίων, τότε να χρησιμοποιείται πιεστικό σύστημα νερού χαμηλής κατανάλωσης.

Δ) Όροι κατά την αποξήλωση του έργου

33. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.

34. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν πρέπει, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και στα νερά.
35. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα κτηματικά σχέδια που υπάρχουν στο σχετικό ερωτηματολόγιο το οποίο κατατέθηκε για την εν λόγω αίτηση. Να μη γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.
36. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
- Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.
  - Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση/διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.

**ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ, 2024**